

Programski principi i profesionalni standardi Lokalnog javnog emitera Radio Bar i portala Bar Info

Radio Bar je slobodan, nezavisani i profesionalan medij javnog servisa građanstva Bara.

Radio Bar ima za cilj da zadovolji potrebe građanstva za kvalitetnim informativnim, obrazovnim, kulturno-umjetničkim i zabavnim programima i sadržajima.

Radio Bar preuzima pred javnošću odgovornost da proizvodi i emituje programe u skladu sa najvišim opštim standardima i vrijednostima demokratskog društva, naročito u pogledu raznovrsnosti, kvaliteta sadržaja i uredničkog integriteta.

Obaveze Radio Bara kao lokalnog javnog emitera

Radio Bar, kao lokalni javni emiter je servis građana, obvezuje informisanje građana na nivou standarda koji su sadržani u međunarodnim dokumentima o javnom elektronskom emitovanju.

Radio Bar ima obavezu da informiše, zabavi i edukuje građanstvo. Za svoj rad odgovara javnosti.

Ostvarivanje uloge Radio Bara zasniva se na opštim principima kao što su **univerzalnost, raznolikost, nezavisnost i prepoznatljivost**.

Radio Bar Bara kao lokalni javni emiter mora biti dostupan sveukupnom građanstvu. Obraća se cijelokupnom stanovništvu, bez obzira na društveni položaj ili prihode. Univerzalna dostupnost podrazumijeva da slušaoci mogu ne samo da primaju program u podjednakoj mjeri na cijeloj teritoriji Bara, već da mogu da ga prate i razumiju. Radio Bar će obezbjedjivati kvalitetne programe koje svijet nudi, poštujući principe otvorenog društva po kojima su građani Bara; građani Evrope i svijeta.

Radio Bar, kao lokalni javni emiter, odražavaće puni spektar javnih interesa

nudeći raznovrsnost programskih sadržaja i žanrova.

Radio Bar je javni forum na kojem se ideje izražavaju slobodno, gdje cirkulišu informacije, mišljenja i kritike.

Radio Bar teži da slušaocima bude prepoznatljivi po kvalitetu i osobenom karakteru svog programa, po originalnom pristupu, svestranosti žanrova, programskim inovacijama i afirmisanjem vrhunskih standarda u audio produkciji.

Radio Bar samostalno proizvodi, uređuje i emituje programe nezavisno od političkih, ekonomskih i drugih centara moći.

Ciljevi Radio Bara

Radio Bar izlazi u susret zahtjevima i interesima slušalaca, u skladu sa odredbama zakona i Statuta Radio Bara da:

- a) bude javni servis za informacije, edukaciju, kulturu, umjetnost, zabavu i sport;
- b) stimuliše, odražava i afirmiše raznolikost i bogatstvo životne i kulturne stvarnosti u Baru;
- c) pravovremeno, sveobuhvatno, objektivno, uravnoteženo i vjerodostojno obrađuju događaje u Baru i šire, podržavajući fer i konstruktivan dijalog na lokalnom, regionalnom i nacionalnom nivou;
- d) sadrži obrazovne programe uključujući i opšte i specijalističke sadržaje;
- e) uključuje visok standard programa za djecu i mlade;
- f) sadrži proporcionalan spektar programa za pripadnike nacionalnih i etničkih zajednica.

Profesionalni standardi

Informativni programi i svi drugi programi Rradio Bara pridržavaju se sljedećih profesionalnih standarda:

Tačnost

Prenesena poruka mora da reflektuje tačne činjenice i ne smije navoditi na pogrešan zaključak. U prilozima koji prikazuje stvarne osobe moraju se izbjegavati tehnike virtuelne stvarnosti, osim u slučajevima kada je to u službi poruke ili zaštite ličnih interesa, i kada je to na odgovarajući način označeno.

Objektivnost

Izvještavanje ne smije da sadrži vrijednosne kvalifikacije od strane autora. Činjenice i stavovi moraju biti predstavljeni ravnopravno, a izvještavanje mora nepristrasno uzeti u obzir sve osobe, institucije, događaje, relevantne za temu. Objektivnost u informativnim programima ne obezbeđuje se samo ravnotežom suprotstavljenih stavova, već i kompletним predstavljanjem okolnosti koje su dovele do tih stavova.

Pri izvještavanju treba izbjegavati sve što izaziva razumnu sumnju u objektivnost novinara ili lokalnog javnog emitera i što bi moglo stvoriti predstavu da su oni izloženi pritisku ideološke, političke, finansijske, socijalne, vjerske ili kulture prirode.

Reporter može da izrazi profesionalni, novinarski sud zasnovan na relevantnim činjenicama, ali ne i lično mišljenje koje je posljedica jednostranih stavova vezanih za određena pitanja.

Kreatori radio programa krše profesionalne standarde ako kriju, zanemaruju, ili u neadekvatan kontekst plasiraju informacije sa kojima se lično ne slažu.

Cenzura

Prema ustavu Republike Crne Gore, koji pruža pravo na slobodno i nezavisno informisanje, svaka vrsta cenzure je nezakonita i neetička. Urednici i novinari Radio Bara ne smiju podleći nikakvoj vrsti pritiska, direktnog niti indirektnog, da se njihovi programi cenzurišu. Razne forme konformističke autocenzure, nespojive su sa nezavisnim novinarstvom.

Provjeravanje činjenica

Novinari i urednici Radio Bara su dužni da prije emitovanja provjere sve činjenice. Ukoliko provjera nije moguća, mora se precizno navesti izvor. U slučajevima od posebnog interesa za javnost, može se garantovati anonimnost izvori u zamjenu za bitnu informaciju. Identitet ovakvog izvora mora biti poznat nadležnim urednicima programa, a njegov kredibilitet provjeren. Posebno je nužan oprez i provjera podataka prilikom korišćenja neautorizovanih izvora sa Interneta, jer on omogućava neograničen pristup i neselektivno korišćenje podataka što može dovesti do dezinformisanja javnosti. Ukoliko se neautorizovan izvor sa Interneta ipak koristi, treba da bude jasno označen kao takav.

Kredibilitet

Novinari i drugi autori radio programa Radio Bara moraju biti nezavisni u radu i zadržati autonomiju novinarske profesije i svih ostalih profesija koje pomažu u formiranju sadržaja radio programa.

Informativni programi moraju tačno da prenose događaje, podatke i izjave omogućavajući slušaocima da sami formiraju stavove. Novinari i urednici su odgovorni ne samo za ono što objave već i za ono što prešute a od interesa je za javnost.

Radio Bar neće emitovati programe koji sadrže i promovišu poruke mržnje, podstiču na mržnju ili predrasude prema pojedincu, grupi ili zajednici.

Za sticanje i očuvanje kredibiliteta posebno je važno da se u programima jasno razgraniči razlika između novinarskih priloga i reklame, i da se izbjegne zamagaljivanje granice između njih.

Obavezna je distanca od informacija koje plasiraju agencije za odnose s javnošću, koje stvaraju imidž i reputaciju određenim ličnostima za novac.

Pravo na odgovor i ispravku

Radio Bar neće okljevati da prizna materijalnu grešku kada se utvrdi da je do nje došlo. Greške moraju biti jasno i tačno i blagovremeno korigovane. Ispravka mora biti blagovremeno objavljena i ne može u značajnoj mjeri prevazići dužinu prvobitnog netačnog emitovanja.

Javnost rada

Novinarski rad je javan, i novinari Radio Bara su obavezni da kategorično odbiju svaki pokušaj bilo koje institucije ili pojedinca da ograniči pristup informacijama ili ga koriste za interes koji nisu u skladu sa principima slobode i nezavisnosti novinarske profesije.

Pravednost

Ne smatra se da su bilo koja vijest ili programski sadržaj pravedni ako:

- a) ne uključuju sve relevantne činjenice;
- b) uključuju beznačajne činjenice, a zanemaruju važne
- c navode gledaoce i slušaoce na pogrešan zaključak;
- d) reporteri koriste izraze ili šeme koji otkrivaju njihovu pristrasnost.

Jezik

Radio Bar, kao lokalni javni emiter koji proizvodi nacionalni program, mora posebno obratiti pažnju na jezik kao ustavnu kategoriju.

Jezik mora biti jasan i jednostavan, izbjegavati preuveličavanja i dvosmislenost. Spikeri i voditelji programa, kao i novinari (i svi drugi zaposleni ili slobodni autori programa) obavezni su da u svim programima uključujući programe nacionalnih i etničkih zajednica koriste književni jezik.

U glavnim informativnim programima preporučljivo je makar povremeno emitovati priloge autora albanske i drugih nacionalnih i etničkih zajednica na njihovom maternjem jeziku .

U principu, u programima Radio Bara nije dozvoljeno korišćenje vulgarnih izraza niti korišćenje jezika koji nije u skladu sa važećim društvenim normama.

Promocija jezika, kulture i umjetnosti

Radio Bar afirmiše crnogorski nacionalni i kulturni identitet i jezik i promoviše vrijednosti crnogorskog multikulturnog društva u svoj njegovoj raznolikosti. Radio Bar emituje, podstiče i afirmiše multikulturalno stvaralaštvo Bara i sam mu doprinosi vlastitom produkcijom.

Radio Bar ima obavezu da njeguje i afirmiše jezik kao ustavnu kategoriju u govornoj (sinhronizacija) i formi.

Obezbeđivanjem da građanstvo ima uvid u najbolja ostvarenja u regionu, Evropi i šire, uz adekvatran procenat nezavisne produkcije, Radio Bar teži da

daje pečat crnogorskoj kulturnoj sceni svojstveno kreativnosti medija javnog servisa. Radio Bar razvija partnerski odnos sa kulturnim institucijama (državnim i drugim) u Baru i šire.

Pristup javnosti važnim događajima

Radio Bar će izvještavati uživo o događajima od javnog interesa iz društvenog, ekonomskog, političkog, kulturnog i sportskog života (festivali, sportska takmičenja, debate u parlamentu i dr.), u skladu sa listom značajnih događaja koju će saglasno Zakonu o radio - difuziji utvrditi Savjet.

Spektar tema

U programu Radio Bara mora se obezbijediti odgovarajuća ravnoteža između regionalnih i lokalnih vijesti.

Značajno je da novinari i drugi autori programa Radija istražuju i predstavljaju pozitivne kao i negativne događaje, ličnosti i društvene pojave, iako oni možda neće privući opštu pažnju.

Uravnoteženost izvještavanja

Programi Radio Bara koji se bave pitanjima od javnog interesa koja izazivaju različite stavove u javnosti moraju adekvatno i jednako predstaviti različite tačke gledišta. To podrazumjeva nepristrasnost i razumno procjenjivanje težine ordeđenih stavova i mišljenja, njihov značaj ili potencijalni značaj.

Kad god je to moguće, novinari i urednici moraju da pronađu predstavnike svih uključenih strana i obezbijede u programu sve relevantne stavove. Ukoliko je to nemoguće, oni o tome jasno i direktno moraju obavijestiti javnost.

Novinari i urednici moraju biti svjesni neophodnosti ravnoteže u tretiraju spornih pitanja.

Suprotstavljena mišljenja o kontroverznim događajima, temama i pojavama prezentiraju se u istom prilogu ili emisiji, odnosno u narednoj emisiji koja čini dio iste serije emisija. Osim strana uključenih u spor neophodno je uključiti i neutralno ili ekspertsко mišljenje.

Izvještavanje o radu lokalnog Parlamenta

Radio Bar će iscrpno i sveobuhvatno pratiti parlamentarni život u Baru. Izvještaji o radu lokalnog parlamenta u programima Radio Bara moraju dati nepristrasnu sliku aktivnosti Skupštine. To znači da su obavezni da predstave čitav spektar stavova o određenom pitanju na izbalansiran način. Novinar mora u izvještaju da informiše javnost o raspravi odbornika za i protiv određenog pitanja. I kada je rasprava zaključena, a i dalje izaziva kontradiktorne stavove, Radio Bar je obavezan da ih prezentira, sve dok, po njegovom sudu, svi relevantni stavovi ne budu predstavljeni. Prilikom montaže govora iz Parlamenta mora se jasno pokazati kada su korišćena dva dijela govora pauzom ili objašnjnjem novinara kojim se daje do znanja da ova dva dijela nisu u kontinuitetu. Prilikom montaže nedopustiv je svaki oblik manipulacije.

Izjave date u Parlamentu imaju imunitet prilikom izvještavanja, što pruža Radio Bar odbranu od optužbi za klevetu.

U skladu sa uređivačkom politikom, Savjet Radio Bara donosi odluku o prenosu sjednica Skupštine Opštine Bara.

Izvještavanje o političkim partijama

Radio Bar izvještava o svakodnevnim aktivnostima političkih partija, pri čemu je njegov zadatak kao lokalnog javnog emitera da ima nepristrasan stav prema svim partijama.

U skladu sa Zakonom o elektronskim medijima, čl. 74 tačka 7 i čl. 51 Zakona o izboru odbornika i poslanika, u programu Radio Bara nije dozvoljena politička propaganda, osim u vrijeme predizborne kampanje.

Prisustvo političke partije u emisijama Radio Bara zavisi od njene aktivnosti. Konferencije za novinare nijesu jedino mjerilo stranačkih aktivnosti. Radio Bar nije obavezan, osim za vrijeme predizbornih kampanja, da unaprijed obezbijedi političkim partijama jednakovrijeme u programima. Urednici su dužni da u određenom vremenskom periodu na odgovarajući način obezbijede predstavncima svih parlamentarnih stranaka da prezentiraju stavove o aktualnim temama. Radio Bar je obavezan da pozove na raspravu sve parlamentarne

stranke. Kada pozvani učesnik odbije učešće ili nije u mogućnosti da prisustvuje, to obično ne treba da bude razlog za otkazivanje emisije. U tom slučaju, Radio Bar treba da nastoji da obezbijedi odgovarajuću zamjenu kako bi mogao predstaviti različite stavove. Ako to može prouzrokovati jednostranost i neuravnoteženost programa neophodno je odložiti emisiju.

U slučaju emitovanja dužih razgovora sa predsjednikom Opštine o aktuelnim pitanjima, neophodno je obezbijediti sličnu priliku za emitovanje stavova opozicionih partija. Ukoliko opoziciju čini više od dvije stranke, emitovanje ne smije da traje više od jedne i po dužine priloga predsjednika Opštine. Program mora biti emitovan u ekvivalentnoj emisiji, ako je moguće odmah poslije pojavljivanja predsjednika Opštine ili u sljedećoj emisiji istog serijala.

Predizborne kampanje

U skladu sa članom 55 Zakona o izboru odbornika i poslanika, Savjet Radio Bara donijeće posebna pravila o političkoj propagandi za vrijeme predizbornre kampanje.

Odnosi sa državnim organima

Iako je osnovan od strane SO Bar, Radio Bar je nezavisan i autonoman javni lokalni javni emiter. Uređivački timovi i novinari sarađuju sa državnim organima na ravnopravnoj osnovi i ne primaju niti izvršavaju njihova naređenja.

Programi Radio Bara pruža integralne i detaljne izvještaje o radu Opštine i drugih opštinskih organa i tačno i detaljno prenose stavove opozicije i predstavnika građanskog sektora.

Urednici i novinari treba da zadrže profesionalnu distancu od svih instrumenata vlasti, jer u suprotnom mogu ugroziti integritet Radio Bara.

Zakonske odredbe o državnim i vojnim tajnama nameću obavezu da funkcioneri i institucije čuvaju takve dokumente. Vojna ili zvanična tajna može u određenim slučajevima služiti kao paravan za interes pojedinaca, grupe ili službi koje žele da sakriju značajne činjenice ili nelegalne radnje od javnosti. O objavljuvanju takvih dokumenata i činjenica odlučuje direktor Radio Bara.

Odnosi sa vojskom

Prilikom izvještavanja o vojnim pitanjima, uređivački tim Radio Bara poštuje demokratski princip da se vojska nalazi pod civilnom upravom.

Odnosi sa policijom

Radio Bar pomaže javnosti emitujući poruke policije i upozorenja u vezi sa problemima u saobraćaju i hitnim slučajevima. Informativni program prenijeće apel policije za informacije o ozbiljnog zločinu.

Informativni program objektivno prati ulogu policije, kao i svih državnih organa.. Praćenje policije na određenim operativnim dužnostima urednici i novinari moraju razmotriti kroz prednosti i mane prihvatanja takvih poziva s obzirom na to da postoji korist za javnost da bude informisana o sprovodenju operacija, uz postojeće rizike.

Standardi produkcije

Prikupljanje informacija

Ankete

Anketiranje i rezultati anketiranja treba da su u skladu sa profesionalnim standardima tačnosti, nepristrasnosti i vjerodostojnosti. Ankete ne sprovode novinari i redakcija Radio Bara, već se povjeravaju drugim institucijama i ekspertima kompetentnim i ovlašćenim da sprovode ankete zasnovane na provjerenim metodama i prihvaćenim standardima. Sve inicijative za anketiranje mora unaprijed odobriti direktor.

Emitovanje rezultata anketa

Prije emitovanja rezultata bilo koje ankete, od novinara se očekuje da:

- priupi sve neophodne informacije o korišćenim metodama, kao i glavne rezultate ankete;
- uporedi interpretaciju rezultata autora studije sa mišljenjem drugih eksperata iz te oblasti;
- utvrdi validnost korišćenih metoda i interpretacije rezultata.

Prilikom emitovanja rezultata ankete, novinar mora:

- dati prednost činjenicama u odnosu na interpretaciju tih činjenica;

b) objaviti ime osobe ili organizacije koja je sprovedla anketu, i kada je to relevantno, političko opredjeljenje, naziv sponzora, populaciju obuhvaćenu anketom, veličinu uzorka, period anketiranja, odnos odgovora i marginu greške.

Nenaučne ankete

Ankete koje nisu sprovedene u skladu sa priznatim standardima ne pružaju validne rezultate niti su izvor pouzdanih informacija.

Posebnu pažnju treba obratiti prilikom prezentacije, bilo u direktnom prenosu ili prethodno snimljene, na izjave prikupljene u razgovorima sa slučajno odabranim osobama ili publikom u kontakt programima. Komentari prikupljeni na ovaj način moraju biti predstavljeni samo u svrhu ilustrovanja spektra i vrste javnog mnjenja. Ne smije se nagovijestiti da takva mišljenja o određenom pitanju odražavaju rasprostranjenost ili težinu mišljenja u zajednici. U slučajevima *ad hoc* anketiranja građana o protivrječnim društvenim temama, neophodno je ispoljiti visoku dozu opreza i izbjegći mogućnost manipulisanja.

Telefonsko glasanje

U svojim informativnim programima, Radio Bar ne praktikuje telefonsko glasanje niti emituje rezultate takvih glasanja. Izuzeci su neki zabavni programi gdje je telefonsko glasanje u skladu sa metodologijom međunarodnih i drugih takmičenja i gdje nedostatak pouzdanosti i kredibiliteta telefonskog glasanja ima protivtežu u drugim metodama glasanja i evaluacije takmičara ili učesnika.

Kontakt programi

U kontakt programima koji se emituju uživo producenti moraju biti u pripravnosti zbog mogućnosti da oni koji se uključe u program prekrše zakon ili opšteprihvaćene norme ukusa, pristojnosti ili izražavanja.

Oni koji se uključuju u program moraju biti predstavljeni imenom i prezimenom, što je naročito važno u programima koji se bave političkim temama, glasanjem o ličnostima i izjavama.

Predstavljanje imenom i prezimenom nije obavezno u takozvanim savjetodavnim programima (programima koji se bave zdravstvom, poljoprivredom, itd.).

Privatnost i prikupljanje informacija

Privatnost nasuprot javnog života

Privatnost pojedinca u okviru programa Radop Bara u ovom smislu podrazumjeva privatni život za razliku od njegovog javnog života. Može se desiti da novinari povremeno narušavaju privatan život pojedinca. To je dozvoljeno samo u slučajevima kada privatni život pojedinca utiče ili postane dio njegovog javnog života ili postane predmet opravdanog interesovanja javnosti.

Postoje brojne situacije u kojima pojedinci ne mogu ili ne treba da budu identifikovani. U ovim slučajevima, ne smiju biti korišćeni detalji koji bi mogli nagovijestiti identitet pojedinca.

Opšteprihvaćen je profesionalni standard da je pravo na privatnost obmuto srazmerno značaju javne funkcije koju pojedinac obavlja. I kada lični život javnih ličnosti postane opravdan predmet istrage, oni nijesu lišeni svih prava na privatnost. Od suštinskog je značaja da se poštuje pravo ljudi na dostojanstvo a da se istražuju i utvrđuju relevantne činjenice za javnost.

Identitet osumnjičenog

Prilikom izvještavanja o osobama koje se nalaze pod istragom policije, treba pažljivo razmotriti da li je važniji interes javnosti ili zaštita pojedinca. U slučajevima kada se informacijom koju da policija ili drugi istražni organi otkrije identitet osumnjičenog (npr. njegovi inicijali, itd.) u tolikoj mjeri da ga nije potrebno prikrivati u izvještaju, njegovo ime ili identitet može biti naveden, uz prethodno odobrenje direktora.

Identitet optuženog

Optuženi u sudskim postupcima ne prikazuju se u ponižavajućim okolnostima. Pri otkrivanju identiteta osobe optužene za krivično djelo, emituje se samo dio sudskog procesa, imajući u vidu da između optužbe i suđenja može proći dug vremenski period i s obzirom na to da posljedice mogu biti štetne po nevinu osobu. Kada se u programu otkriva identitet osobe optužene za krivično djelo, mora uslijediti izvještaj od jednakog značaja o sudskoj presudi.

Identitet žrtava zločina

Radio Bar imaju posebnu obavezu da u svojim programima nikada ne nanesu nepotrebnu bol žrtvama i, po pravilu ne objavljaju njihov identitet.

Izuzetak mogu biti slučajevi:

- a) kada žrtva pristane na otkrivanje identiteta (pismeno ili preko snimka);
- b) kada žrtva dobrovoljno ustupi svoju priču za emitovanje;
- c) kada u izuzetnim slučajevima preovlada interes javnosti.

Kada, bez odgovarajućeg zakonskog procesa, navodna žrtva optuži nekoga za zločin, Radio Bar ne garantuje anonimnost navodnoj žrtvi. Prenošenje optužbi zavisi od detaljne provjere kredibiliteta osobe od strane uredivačkog tima i pravnog odjeljenja, kao i dokaza koje ona iznosi i rizika od tužbe zbog klevete. Ni pod kojim okolnostima, osim u slučaju smrti žrtve, Radio Bar neće otkriti identitet maloljetne žrtve zločina.

Zaštita izvora informacija

Informacija dobijena od izvora koji ne želi da bude identifikovan u javnosti može se koristiti ukoliko je izvor poznat novinaru i ako uživa *prima facie* kredibilitet.

Da bi se izbjegla mogućnost manipulacije objavljivanjem netačnih ili neobjektivnih informacija, novinar mora pažljivo provjeriti pouzdanost izvora i mora doći do dokaza koji potvrđuju informaciju iz najmanje dva druga odgovarajuća izvora.

Otkrivanje izvora nadležnom uredniku ne treba miješati sa javnim otkrivanjem izvora. Urednik programa mora da tretira takvu informaciju sa absolutnom povjerljivošću. Kada urednik programa smatra da nedostaju određeni elementi koji omogućavaju utvrđivanje kredibiliteta i tačnosti, ima pravo da odbije emitovanje takvog izvještaja.

Zaštita izvora informacija moralno je pravo profesije, koja poput medicinske ili pravne profesije, ima odeđena prava i mora se pridržavati određenih obaveza. Novinar i urednik moraju znati razloge zbog kojih izvor želi da ostane anoniman. Dužni su da razjasne sve uslove koji se tiču bilo kakvog obećanja koje se daje u zamjenu za infomaciju. Novinar ne može garantovati zaštitu izvora infomacija ako bi time bila ugrožena bezbjednost građana ili štičene kriminalne radnje. U

tom slučaju, Radio Bar neće savjetovati zaposlenom da odbije da se poviňuje zahtjevu suda.

Anonimni učesnici programa

Tačnost i integritet u novinarstvu zahtjevaju da identitet intervjuisane osobe bude poznat publici.

Slučajevi u kojima je dozvoljen anonimni učesnik intervjuza zahtjevaju prethodno odobrenje odgovornog urednika informativnog programa.

Odbijanje učešća u programu

Svako ima pravo da odbije učešće u programu. Kada publika može s pravom postaviti pitanje zašto određeni pojedinac nije zastupljen, potrebno je dati tačno objašnjenje.

Zabrane

Urednici i novinari Radio Bara dužni su da poštuju zabranu emitovanja određenog materijala. To ih ne spriječava da pokušaju ubjediti izvor informacija da povuče ili promijeni svoju zabranu. Ukoliko drugi mediji prekrše zabranu, Radio Bar će u svakom pojedinačnom slučaju razmotriti opravdanost tog postupka.

Vijesti i izvještaji

Vijesti i izvještaji moraju biti jasni, neosporni, vjerodstojni i otvoreni za provjeru. Ne smiju da uključuju elemente komentara. Radio Bar neće emitovati takozvane komentarisane vijesti i izvještaje. Sve prenesene činjenice moraju biti provjerene; kada provjera nije moguća, moramo jasno navesti izvor.

Intervjui

Autor intervjua mora prije intervjuia da obavijesti osobu koju intervjuje o svrsi u koju će intervju biti korišćen. Prilikom korišćenja intervjuia, Radio Bar se mora ponašati u skladu sa uslovima dogovorenim prije intervjuia.

Kada se obavlja intervju sa dvije ili više osoba pojedinačno za isti program ili serijal programa, nijednom od učesnika se ne smije dozvoliti da čuje stavove drugih učesnika.

Kada je intervju snimljen za kasniju montažu, treba imati fer tretman prema intervjuisanim osobama. To podrazumjeva da budu informisane o tome da će njihov prilog biti naknadno montiran. Intervjuisanoj osobi od koje se traži da odgovori na detaljnu kritiku treba pružiti priliku da u potpunosti odgovori na sve glavne tačke kritike. Biranje samo slabijih odgovora intervjuisane osobe u odnosu na efektno demantovanje nije fer.

Treba biti oprezan sa pristankom da se intervju koji će biti snimljeni tretiraju kao intervju "uživo".

Telefonski intervjui

Osoba od koje se traži intervju telefonom mora biti obaviještena o svrsi intervjeta i mora se dobiti njen odobrenje prije emitovanja intervjeta.

Kada se telefonski intervjui koriste za konsekutivno intervjuisanje suprotstavljenih strana, prvi učesnik mora biti informisan o prisustvu dugog prije početka intervjeta. Kada je tema kontroverzno pitanje, obavezna je ravnoteža.

Komentar

Zadatak je Radio Bar da informiše građanstvo što je detaljnije moguće na nepristrasan način o događajima od nacionalnog i međunarodnog značaja. Novinari ni u kom slučaju ne smiju koristiti samo one činjenice koje odgovaraju njihovom ličnom mišljenju.

Kada se emituje komentar, to mora biti jasno stavljen do znanja publici.

Komentari moraju uključivati sve glavne tačke gledišta na određena pitanja.

Plaćanje

Radio Bar ima opšte pravilo da ne plaća izvorima informacija.

Ukoliko je u izuzetnim slučajevima zbog javnog interesa potrebno razmotriti plaćanje izvorima informacija nužno je odobrenje direktora. Činjenica da je došlo do takvog plaćanja mora se emitovati.

Radio Bar neće vršiti bilo kakve isplate zaposlenima u državnim institucijama (poslanicima, odbornicima, ministrima, vladinim i partijskim funkcionerima) kao izvorima informacija.

Izvještavanje o izuzetnim događajima

Izvještavanje o demonstracijama

Prilikom izvještavanja, novinari Radio Bara dužni su da se pridržavaju sljedećih standarda:

- a) Novinari treba da saznaju identitet organizatora, svrhu demonstracija i broj učesnika.
- b) O odluci da se izvještava sa demonstracija ne treba obavještavati nikoga van Radija. Mogućnost izvještavanja može uticati na posjećenost i planove organizatora.
- c) Novinari su dužni da održavaju distancu od organizatora i demonstranata.
- d) Timovi koji izvještavaju treba da budu oprezni kada su u pitanju osobe ili grupe kojima je cilj da budu snimljene.
- e) Timovi koji izvještavaju ne smiju prihvpati nikakve sugestije ili zahtjeve demonstranata koji bi mogli dovesti do insceniranja događaja.
- f) Kada je planirani javni događaj prekinut demonstracijama, sam događaj treba da dobije zasluženu medijsku pažnju.
- g) Odluka da se emituje izvještaj mora biti zasnovana na značaju događaja, protesta ili demonstracija.

Građanski nemiri

Kada se planira izvještavanje o događajima prilikom kojih se može očekivati nasilje, treba preuzeti sve mјere predostrožnosti da se obezbijedi da prisustvo novinara, ili mikrofona Radio Bara ne predstavlja provokaciju. Ukoliko njihovo prisustvo očigledno izaziva potencijalno opasnu situaciju, oni treba da prestanu da koriste opremu za snimanje i, u nekim slučajevima, da je sklone.

Terorizam

Novinari Radija Bara dužni su da objektivno izvještavaju o svim vidovima terorizma.

Novinari Radio Bara moraju se postarati da bilo koja njihova aktivnost ne ugrozi živote talaca niti ometa napore nadležnih organa za oslobođanje talaca.

Kada izvještavaju o aktivnostima terorista, novinari treba da se pridržavaju sljedećih smjernica:

- a) Svaku direktnu komunikaciju sa teroristima/osobama koje drže taoce koja sadrži informacije o trenutnim ili planiranim terorističkim akcijama treba odmah prenijeti direktoru Radija .
- b) Neće se direktno prenositi izjave ili intervju sa teroristom/osobom koja drži taoce bez odobrenja direktora programa. Takvo odobrenje daće se samo u izuzetnim slučajevima.
- c) Izjave ili zahtjevi terorista/osoba koje drže taoce spadaju u sastavni dio incidenta. U većini slučajeva treba ih emitovati u skraćenoj verziji da bi se izbjegla opasnost manipulacije.
- d) Telefonski ili drugi kontakt sa taocima ili teroristima/osobama koje drže taoce treba ostvariti samo ako, po procjeni direktora Radio Bara, ta aktivnost ne ometa komunikaciju nadležnih organa niti još više ugrožava sigurnost talaca.
- e) Reporteri i producenti treba odmah da prenesu direktorima Radio Bara svaki zahtjev nadležnih organa da se iz bezbjednosnih razloga odloži emitovanje određene informacije vezane za krizu ili istragu koje je u toku.

Izvještavanje o kriminalu i nezgodama

Prilikom izvještavanja o kriminalu i nezgodama, treba izbjegavati senzacionalizam. Treba nastojati da se izbjegne stvaranje neosnovane panike. Neophodno je objektivnim izvještavanjem obavještavati ljudе o opasnosti od nasilnog kriminala. Prilikom izvještavaja o kriminalu, novinari Radio Bara dužni su da tragaju za svim relevantnim činjenicama, uzimajući u obzir da pravo na informisanje ne treba da ugrozi pravo na privatnost i dostojanstvo pojedinaca.

Profesionalna sredstva

Tekst

Tekst treba da se fokusira na činjenice. Kada se izvještava o krivičnim djelima, možemo govoriti o osumnjičenima, ali ne i o kriminalcima. Primjenjuje se princip da je svako nevin dok ga sud ne proglaši krivim. Kada nije dostupna informacija iz zvaničnih izvora, novinari Radio Bara dužni su navesti iz kojih su izvora dobili podatke.

Novinari Radio Bara se u principu oslanjaju na nalaze istražnih organa, policije i stručnjaka. Kada otkriju dvosmislenost, kontradikciju, obmanu, neaktivnost ili nekonzistentnost u zvaničnoj istraži, mogu pokrenuti paralelno novinarsko istraživanje. O tome su dužni da obavijeste direktora.

I kada zvanični izvori objavljaju inicijale osumnjičenih a radi se o javnim ličnostima (iz politike, sporta, estrade, itd.), može se objaviti puno ime uz prethodno odobrenje direktora programa. U tom slučaju treba uputiti na izvor.

Prikrivene metode prikupljanja vijesti

Prikrivene metode prikupljanja vijesti treba primjenjivati samo poslije razmatranja njihove zakonitosti, pravednosti i narušavanja privatnosti. Ovaj način prikupljanja podataka praktikuje se jedino ako su u pitanju informacije od nespornog značaja za javnost a ne mogu se dobiti ni na koji drugi način.

Lažno predstavljanje

Prilikom prikupljanja informacija zaposleni u Radio Baru ne smiju se služiti nečasnim metodama i nelegitim sredstvima. Zaposleni se ne smiju lažno predstavljati niti lažno prikazivati svoje namjere da bi došli do informacije.

Međutim, može biti slučajeva kada služi legitimnoj programskoj svrsi da novinar ne otkrije svoju profesiju, već da traži informacije kao običan građanin. Do toga može doći, na primjer, prilikom ispitivanja načina obmanjivanja javnosti. Ukoliko se smatra važnim i u javnom interesu da se traži informacija, bez otkrivanja da će biti korišćena u novinarske svrhe, na mjestima gdje javnost obično nema pristup, mora se dobiti prethodno odobrenje direktora Radio Bara.

Skrivene mikrofoni

Kao opšte pravilo, novinari Radio Bara ne mogu koristiti skrivene mikrofone za prikupljanje informacija.

U izuzetnim slučajevima dovoljeno je korišćenje skrivenih uređaja za snimanje. Skriveno snimanje mora odobriti direktor Radio Bara. Odobrenje se može dati samo ako je dobijena informacija od nespornog interesa javnosti, ako je nezamjenljiva, i ne može se do nje doći na drugi način.

Laci zabavni i slični programi mogu sadržati ulične ankete ako ljudi koji se pojavljuju u ovim snimcima daju dozvolu prije emitovanja materijala.

Prikupljanje zvaničnih/povjerljivih informacija

Informacije koje iz vladinih institucija dođu do novinara nezvaničnim putem posebna su vrsta anonimnog informisanja koja se koristi kada određeni državni

funkcioneri žele da obavijeste javnost o povjerljivim temama. Uvijek se mora pažljivo provjeriti kredibilitet i cilj takvih informacija.

Istraživačko novinarstvo

Od suštinskog je značaja da se programi Radio Bara baziraju na skrupuloznom i iscrpnom istraživanju da bi bili u skladu sa principima tačnosti, integriteta, pravednosti i sveobuhvatnosti. Novinari moraju da uzmu u obzir sve raspoložive dokaze i uključe spektar stavova vezanih za temu koja se obrađuje. Neophodno je omogućiti svim stranama koje su direktno uključene da predstave svoj stav. Kako bi se izbjegla mogućnost zloupotrebe plasiranjem netačnih ili neobjektivnih informacija, novinar mora pažljivo provjeriti pouzdanost izvora i prikupiti dokaze iz drugih izvora.

Obrada informacija

Voditelji i autori intervjeta

Voditelji i autor intervjeta moraju imati fer odnos prema svojim gostima. Oni ne treba da budu zahtijevni i kritični prema jednima, a pomirljivi i naklonjeni drugima.

Reporteri

Uloga reportera je da prenosi vijesti slušaocima i gledaocima, uz maksimalnu korektnost, tačnost i integritet.

Svrha smještanja u kontekst i obezbjeđivanja analize jeste u tome da se osigura da publika, koja se na novinarstvo oslanja kao na primarni izvor informisanja, dobije što jasnije objašnjenje o vijestima, ličnostima i problemima.

Gosti komentatori

Radio Bar ne prihvata kao svoja mišljenja komentatora koje poziva da artikulišu različit spketar mišljenja o aktuelnoj temi. Radio Bar se trudi da obezbijedi predstavljanje širokog dijapazona mišljenja, posebno kada je riječ o kontroverznim temama. , dakle, pokušava da odabere komentatore sa referencama koje ih kvalifikuju da daju stručna mišljenja. Svaki značajan aspekt komentatorove reputacije mora jasno biti naveden, kako bi publika bila u prilici da iz prave perspektive ocijeni njegovo gledište.

Montaža

Uprkos vremenskim ograničenjima koja nameće radio produkcija, proces montaže mora da rezultira stvarnim reflektovanjem onoga što se prvo bitno vidjelo i čulo.

Krajnji rezultat montaže jeste kompresija stvarnosti, dio stvarnosti, koji mora u jednakoj mjeri da reflektuje esencijalnu istinu.

Montaža intervjeta

- Prilikom montaže intervjeta novinari i producenti se pridržavaju smjernica:
- a) pitanja i odgovore ne treba montirati tako da izmijene prvo bitno značenje, ili iskrive smisao prvo bitnog intervjeta u cijelini.
  - b) Odgovori na pitanja dati u jednom kontekstu ne smiju biti montirani u drugom.
  - c) Odgovor na pitanje ne smije biti smješten u program i predstavljen kao odgovor na drugo pitanje.
  - d) U slučajevima kada proces montaže zahtijeva ponavljanje pitanja, reakcija i snimljenih dodataka, priroda i namjera originalnog odgovora mora biti očuvana.
  - e) Slušaoci i gledaoci ne smiju biti zavedeni da pomisle da se među ljudima odvija diskusija, kada takva diskusija nije snimljena.
  - f) Radi pravednosti i profesionalizma, snimljeni intervjeti ne smiju trpjeti dodavanja, izmjene, iskrivljavanja, ili potpuno nova pitanja koja postavlja novinar.

Upotreba arhivskog materijala

Potrebno je obavijestiti publiku kada su audio materijali koji se emituju snimljeni mnogo ranije.

Ponovno emitovanje intervjeta ili dijela intervjeta treba obaviti na takav način da se ne iskrivi kontekst originalnog intervjeta.

Upotreba tehnologije u uređivačke svrhe

Specijalni efekti, uključujući zvučne efekte, treba da budu upotrebљavani sa posebnom pažnjom kada je predstavljanje novinarskog materijala u pitanju. U rijetkim prilikama, kada se oni koriste, treba strogo prosuditi da ne dođe do iskrivljavanja stvarnosti i da se ne stekne utisak o uredničkom komentaru.

Rekonstrukcija i simulacija događaja

Rekonstrukcija ili simulacija može biti najefektnije sredstvo prenošenja nekih tipova informacija kao što su istraživanje prostora ili događaja koji situiraju neku nesreću. Ukoliko je neki događaj, ili njegov dio, rekonstruisan ili simuliran u toku programa, ovo se mora na auditivan način, predložiti publici.

Arhivski materijal

Etiketiranje arhivskog materijala

Arhivski materijal koji se koristi da ilustruje tematske događaje ili problematiku treba da bude jasno označen. Arhivski materijal ne bi trebalo koristiti u svrhu ilustrovanja događaja na način koji bi naveo gledaoce i slušaoce da povjeruju da je to zapravo taj događaj.

Zloupotreba arhivskog materijala

Ukoliko to nije jasno iz konteksta izvještaja, upotreba arhivskog materijala mora biti etiketirana kao "arhivski materijal" sa datumom snimanja.

Ne treba da upotrebljavamo arhivski materijal da ilustrujemo događaje na način koji bi mogao dovesti publiku do pogrešnih zaključaka:

- a) Arhivski materijal jednog događaja ne treba koristiti za ilustraciju drugog događaja.
- b) Dramatizovani prikazi ili rekonstrukcije ne treba da budu predstavljeni kao dokumentarni materijal.
- c) Događaj može biti rekonstruisan sa prevashodnom svrhom prenosa stvarnih informacija a zbog nedostatka autentičnog materijala i to mora biti jasno označeno.
- d) Stalno ponavljanje istog materijala u ilustrovanju različitih tema koje su predmet vijesti i aktualnosti može da dovede do pogrešnog razumijevanja.

Arhivski materijal koji prikazuje zločine

Svaka upotreba takvog materijala koji prikazuje zločine treba da bude predmet posebne odluke zasnovane na prosuđivanju i dobrom ukusu

- a) Nije dozvoljeno koristiti arhivski materijal jednog poznatog zločina da se ilustruje drugi zločin

b) Prilikom odabira arhivskog materijala, moramo izbjegići nesmotrenu i učestalu upotrebu rasnih, nacionalnih, religijskih, seksualnih i drugih stereotipa.

Miješanje stvarnosti i dramatizacije

Novinarski programi ne smiju da kao pravilo prihvate princip miješanja stvarnosti sa dramatizovanim prikazom realnih i istorijskih ličnosti i događaja.

U slučaju da se to dogodi, dramatizovani dio mora jasno biti identifikovan.

Satira

Prilično je dvomislena u svom efektu pa njena upotreba u takvima programima može dovesti do zabune kod publike. Satirične sadržaje treba tretirati na način da ih publika jasno prepozna kao informacije predstavljene iz humorističkog ugla.

Poštovanje dobrog ukusa

U primjeni ovih standarda naročito u pogledu jezičkog izražavanja, nasilja i seksualnog ponašanja, postoji određen stepen odgovorne fleksibilnosti. Svjesni smo da postoje različiti standardi koji se mogu primijeniti na različite ciljne grupe. Postoje oštре razlike oko onoga što se smatra prihvatljivim za emitovanje zavisno od društvene sredine i generacijske pripadnosti. Ne postoji konsenzus oko toga što je "protivno dobrom ukusu", "pristojno" ili "eksplicitno" u prikazivanju seksualnih pitanja, na primjer. Ono što se smatra nepristojnim u jednoj starosnoj grupi savršeno je prihvatljivo za druge.

Bol i patnja: Mogu se koristiti samo onda kada je to neophodno za razumijevanje informacija važnih za publiku. Lični bol može ponekad biti programski legitimno prikazati, ali se ne smije eksplorativati radi senzacionalističkog efekta.

Djeca u auditorijumu i program za djecu: Radio Bar neće emitovati sadržaj koji nije podoban za djecu u terminima kada se može očekivati da djeca čine veliki dio publike. Programi za djecu moraju se pridržavati specijalnih smjernica vezanih za jezičko izražavanje, nasilje, konflikte u porodici, smrt ili moguće imitacije ovih događaja.

Radio Bar u svojim programima namijenjenim djeci i mladima posebno će promovisati i podsticati multikulturalni i multinacionalni pristup kako bi im omogućili da odrastaju u razumijevanju da je kulturna, vjerska i nacionalna različitost prirodan i pozitivan činilac crnogorskog društva.

Zdravstvena pitanja: Prije emitovanja, sve činjenice sa potencijalnim uticajem na zdravlje ljudi treba provjeriti sa medicinskim stručnjacima, čak i kada to može dovesti da kašnjenja u produkciji tog programa. Radio Bar se striktno pridržava principa povjerljivosti podataka o pacijentima i njihovim medicinskim dosjeima. Radio Bar ne smije, ni na koji način, povrijediti osjećanja pacijenta niti njegovo dostojanstvo. Obavezna je da poštuje privatnost pacijentovih bližnjih i drugih rođaka. Privatnost ljudi treba da bude zaštićena i prilikom izvještavanja o prirodnim katastrofama.

Programi od posebnog interesa

Programi za nacionalne i etničke zajednice

Radio Bar posvećuju stalnu pažnju životu pripadnika svih nacionalnih i etničkih zajednica u Crnoj Gori. U tom cilju:

- a) Radio Bar će podsticati, afirmisati i promovisati multikulturalnost, multikonfesionalnost i multuetnički sklad u Baru, kao temeljne odrednice i najviše civilizacijske vrijednosti;
- b) Radio Bar će prikazivati kulturne, etničke i vjerske zajednice uravnoteženo i objektivno, izbjegavajući stereotipe;
- c) Radio Bar će podsticati i promovisati kulturu tolerancije multikulturalnim programskim sadržajima, obavezno uključujući najslušanje termine;

Predstavljanje pojedinih djelova društva

Radio Bar ima obavezu da služi svim slojevima društva.

Radio Bar u svojim programima isključuje mogućnost diskriminacije na osnovu pola, mesta porijekla, kulture, političkog mišljenja, socijalnog statusa, seksualne orijentacije, religijske pripadnosti, bračnog statusa ili invalidnosti.

Prikazivanje žena

Neprikladno je stvarati utisak i naglašavati da su neke aktivnosti rezervisane samo za jedan pol, a pošto za gotovo sve profesije postoje termini koji nisu seksistički, treba da koristimo te termine.

Prikazivanje OSI

Osobe sa invaliditetom (OSI) treba da budu predstavljeni na pravi način u svim programima Radio Bara, a publika treba da bude tačno i nepristrasno obaviještena i upozorenja o njihovim problemima i interesima.

Posebnu pažnju treba обратити на то да terminologija koja se koristi буде одговарајућа и призната од стране стручњака, те да се избегне употреба застарелих и увредљивих термина.

Kada се говори о дјечи са invaliditetom, у истом контексту користимо пригодну терминологiju.

Osobama sa invaliditetom treba omogućiti да уђу u studio где se програми produciraju i treba ih predstaviti u programu onako kako oni žele.

Prikazivanje seksualnih manjina

Kada se prikazuje seksualnost treba izbjegavati pojednostavljivanja, stereotipe i доношење личних судова. Ne smijemo zamijeniti homoseksualnost sa transvestizmom ili transseksualnošću.

Programi namijenjeni starijim osobama

Radio Bar obraћa posebnu pažnju na predstavljanje starijih ljudi; cilj je да се помогне обlikovanje odgovarajućeg става javnosti prema rastućem броју starije populacije. Ovo укључује и programe namijenjene starijim osobama.

Djeca i maloljetnici u programima Radio Bara

Djeca mogu biti uključena u programe na više načina: kao glumci, intervuisani, učesnici programa i čak, povremeno, autori programa.

Takođe, treba da поштујемо интересовања дјече као слушалача програма Radia i kada je тај и намјенjeni specijalno njima или generalnoj publici.

Često je потребно тражити пристанак родитеља, законских staratelja ili škole prije intervuisanja djece ili njihovog drugačijeg uključivanja u programe.

Novinari i други autori treba da pažljivo razmotre mogući uticaj programa na dijete koje je у njega uključeno - на начин на који је програм kreiran, као и на uticaj koji može imati kada буде emitovan.

Kada se obrađuje opasna ili nezakonita aktivnost vezana za djecu, kao što je uzimanje droge ili prostitucija, preporučljivo je da programske timove, u njihovom kontaktu sa tom djecom, prate stručnjaci.

Kada dokumentarni programi sadrže prikaze djece (maloljetnih lica) uključene u nezakonitu ili asocijalnu aktivnost, njihova identifikacija može pokrenuti ozbiljna etička pitanja. Može postojati interes javnosti da se ta djeca identifikuju, ali dugoročni interesi djeteta ukazuju na potrebu da ona ostanu anonimna. Autori programa treba da se obrate svom pretpostavljenom onda kada nisu sigurni kako da izbalansiraju interes u posebnim slučajevima. Pristanak roditelja ne mora biti dovoljan razlog da se otkrije identitet djeteta ukoliko bi za budućnost djeteta bilo bolje očuvati anonimnost.

Prilikom snimanja asocijalnih ili kriminalnih aktivnosti djece, obavljenih u cilju pokazivanja prakse a ne počinilaca, opšte je pravilo da se u Radio Baru identitet djece ne otkriva.

Intervjui sa djecom zahtijevaju posebnu pažnju. Djecu je lako navoditi na odgovore sugestivnim pitanjima. Autori programa treba da budu oprezni u provođenju djece i da im dozvole da sami govore. Djecu ne treba unižavati niti im povlađivati.

Sve pojedinosti koje se tiču identifikacije maloljetnika na sudu, bilo u svojstvu svjedoka, optuženog ili drugog, ne treba da budu otkrivene. Ove zabrane uključuju i naziv škola i adresu. Maloljetno lice koje je uključeno u kriminalne aktivnosti, žrtva ili svjedok, ne smije biti identifikovano.

Isto važi za suđenja o dodjeljivanju, usvajanju, starateljstvu i drugim pitanjima. Djeca žrtve seksualnog nasilja takođe ne smiju da budu identifikovana.

Uticaji na program

Zahtjevi Radio Bara da ne emituje materijal

Kada je materijal snimljen u skladu sa novinarskim pravilima, može se koristiti za emitovanje ukoliko se ne ispriče preovlađujući interes programu i ako nije bilo drugih dogovora postignutih u vrijeme snimanja.

Da bi se izvagali razlozi za zahtjev za neemitovanje materijala zbog programskih potreba moramo se osloniti na sopstveno rasuđivanje.

Ukoliko se pojave zahtjevi za neemitovanje nakon što je do snimanja materijala došlo uz pristanak sagovornika, producenti i supervizori moraju da ispiteju

prirodu dogovora postignutog u vrijeme snimanja. Ukoliko je namjeravana upotreba materijala u skladu sa tim dogovorom zahtjevu za neemitiovanje materijala se neće izaći u susret. Uvijek treba uložiti napor da se objasni pozicija Radio Bara.

Veto na programske materijale od strane pozvanih učesnika u programu

Učesnicima u programu se neće dati pravo veta na bilo koji dio programa.

Zaštita profesionalnih standarda

U skladu sa zakonima koji važe za Radio Bar, slušaoci treba da se sa svojim žalbama, predlozima i sugestijama najprije obrate Komisiji za predstavke i prigovore slušalaca i gledalaca i Komisiji za programske sadržaje na albanskom i jezicima drugih nacionalnih i etničkih zajednica.

Ove komisije Savjeta Radio Bara služiće se gore navedenim ciljevima i standardima kao osnovom za donošenje svojih preporuka i stavova.

Savjet odlučuje o kršenju programskih principa i profesionalnih standarda i predlaže direktoru preuzimanje odgovarajućih mjera.

Reklamiranje, promocija i sponzorstvo na programima Radio Bara

U skladu sa Statutom Radio Bara, Savjet Radio Bara donosi poseban pravilnik o oglašavanju i sponzorstvu u programima Radio Bara na osnovu programskih kvota koje će propisati Savjet Agencije za radio-difuziju u skladu sa evropskim standardima.

Ostala prava, obaveze i odgovornosti novinara, urednika, drugih autora

programa i organa Radio Bara

Ostala prava, obaveze i odgovornosti novinara, urednika, drugih autora i organa Radio Bara utvrđuju se Etičkim kodeksom Radio Bara koji donosi Savjet Radio Bara.

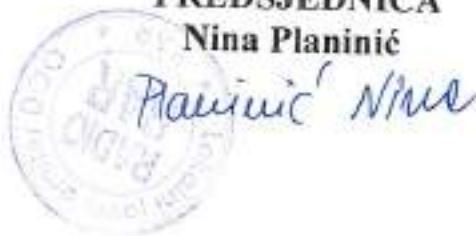
Završne odredbe

Programski principi i profesionalni standardi Radio Bara stupaju na snagu usvajanjem od strane Savjeta Radio Bara.

Ovaj dokument će biti dostupan javnosti u štampanoj i elektronskoj verziji i distribuiran zaposlenima.

**SAVJET RADIO BARA
PREDSJEDNICA**

Nina Planinić

Planinić Nina